

2023, 12 (3), 1989-2008 | Araştırma Makalesi

Birlik ve Rodop Rüzgârı Haberlerinde Batı Trakya Türklerinin Eğitim Sorunları

Hüsnü ERGÜN¹

Öz

Osmanlı Devleti sınırları Birinci Dünya Savaşı sonrası işgal edilmiş, Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde bu işgalden kurtulmuştu. Ancak Batı Trakya Türkleri, bu sınırlar dışında vatan olarak bildikleri topraklarda kalmışlardı. Lozan Barış Antlaşması ile ülke sınırları dışında kalan Batı Trakya Türklerinin hakları güvence altına alınmıştı. Lozan Barış Antlaşması, Batı Trakya Türklerine, masrafları kendilerine ait olmak üzere, her türlü okul ve benzeri eğitim ve öğretim kurumlarını kurma, bu kurumları yönetme ve denetleme haklarını sunmaktadır. Ancak Yunanistan ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti arasındaki ilişkiler Batı Trakya Türkleri için değişik sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanmasından beri değişik sorunlar yaşayan Batı Trakya Türkeri'nin günümüzde yaşadıkları eğitim sorunlarını belirlemek bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırma doküman incelemesi türünde yapılmıştır. İnternet üzerinden Batı Trakya'da yayın yapan haber siteleri incelenmiştir. Haberlerin yoğun olarak "Birlik Gazetesi" ve "Rodop Rüzgârı" isimli haber sitelerinde yer aldığı görülmüştür. Bu haber sitelerinden "okul, öğrenci ve eğitim" anahtar kelimeleri kullanılarak aramalar yapılmıştır. Elde edilen veriler, betimsel analiz yoluyla incelenmiştir. Veriler belirlenen temalara göre özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda; Batı Trakya Türklerinin okul kapatma, ibadet sorunu, encümen heyeti sorunları, etnik inkâr, kıyas, iki dilli azınlık anaokulları talebi, nitelikli eğitim gibi sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir. Bu sorunların genel olarak Yunanistan'ın Batı Trakya Türklerine karşı yaklaşımından kaynaklandığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Batı Trakya Türkleri, Lozan Antlaşması, Eğitim, Sorun, Azınlık.

Ergün, H. (2023). Birlik ve Rodop Rüzgârı Haberlerinde Batı Trakya Türklerinin Eğitim Sorunları . İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi , 12 (3) , 1989-2008 . <https://doi.org/10.15869/itobiad.1271732>

Geliş Tarihi	27.03.2023
Kabul Tarihi	21.09.2023
Yayın Tarihi	30.09.2023
*Bu CC BY-NC lisansı altında açık erişimli bir makaledir.	

¹ Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, Acıpayam Meslek Yüksek Okulu, Denizli, Türkiye, husnue@pau.edu.tr, ORCID:0000-0002-5501-8019

2023, 12 (3), 1989-2008 | Research Article

Educational Problems of Western Thrace Turks in the News of Birlik and Rodop Rüzgârı

Hüsnü ERGÜN¹

Abstract

The Ottoman state's borders were occupied after the First World War, and under the leadership of Mustafa Kemal Atatürk, they escaped the occupation. However, the West Thracian Turks remained in the territory they knew as their homeland outside these borders. With the Lausanne Peace Treaty, the rights of the Turks of Western Thrace who were outside the borders of the country were guaranteed. The Lausanne Peace Treaty provides the Turks of Western Thrace with the right to establish, manage and supervise all kinds of schools and similar educational and training institutions, at their own expenses. However, the relations between the State of Greece and the Republic of Turkey cause various problems to arise for the Turks of Western Thrace. The aim of this research is to determine the educational problems that the Western Thracian Turks, who have been experiencing various problems since the signing of the Lausanne Peace Treaty, are experiencing today. The research was conducted in the type of document review. News sites broadcasting in Western Thrace via the Internet were examined. It has been seen that the news has been extensively included in the news websites named "Birlik Gazetesi" and "Rodop Rüzgârı". Searches were made from these news sites using the keywords "school, student and education". The obtained data were examined through descriptive analysis. The data were summarized and interpreted according to the determined themes. As a result of the research, it has been determined that the Turks of Western Thrace are experiencing problems such as school closure, worship problems, council delegation problems, ethnic denial, comparison, demand for bilingual minority kindergartens, qualified education. It can be said that these problems are generally caused by Greece's approach towards the Turks of Western Thrace.

Keywords: Western Thrace Turks, Lausanne Treaty, Education, Problem, Minority.

Ergün, H. (2023). Educational Problems of Western Thrace Turks in the News of Birlik and Rodop Rüzgârı . Journal of the Human and Social Science Researches , 12 (3) , 1989-2008 . <https://doi.org/10.15869/itobiad.1271732>

Date of Submission	27.03.2023
Date of Acceptance	21.09.2023
Date of Publication	30.09.2023
*This is an open access article under the CC BY-NC license.	

¹ Assoc. Prof., Pamukkale University, Acıpayam Vocational School of Higher Education, Department, Denizli, Türkiye husnue@pau.edu.tr, ORCID:0000-0002-5501-8019

Giriş

Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşından yenilgi ile ayrılınca devletin her tarafı işgal edilmeye başlamış, Mustafa Kemal Atatürk önderliğindeki grup, bu işgalden vatani kurtarma mücadelesine girmişlerdi. Bu kurtarma mücadelesi sonrası daha önce Osmanlı Devleti sınırlarında yaşayan bazı Türkler yeni devletin sınırları dışında kalmıştı. Bu şekilde kendi istek ve iradeleri dışında azınlık olarak kalan gruplar, gönülsüz azınlık olarak adlandırılmaktadır (Ogbu & Simons, 1998, s. 162-165).

Batı Trakya Türkleri de iradeleri dışında yıllarca vatan olarak bildikleri yerde azınlık statüsüne geçmişlerdi. Osmanlı geçmişinin izlerini taşıyan Trakya'nın Müslüman toplumu, Lozan Antlaşması'yla (1923) kabul edilen Yunanistan ve Türkiye arasındaki zorunlu nüfus mübadelesinden, İstanbul Rumları gibi muaf tutulmuştu. Lozan Barış Antlaşması, Yunanistan ile Türkiye arasında, muaf tutulan azınlık nüfuslarının haklarını güvence altına almak için 'Azınlıkların Korunması' ile ilgili bir bölüm içermektedir (Anagnostou & Triandafyllidou, 2007, s. 2).

Lozan Barış Antlaşması'nın 38. ve 45. maddeleri Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Yunanistan'da yaşayan azınlıkların hakları ile ilgilidir. Bu anlaşmanın 38. ve 44. maddeleri Türkiye'nin yükümlülüklerinden bahsederken 45. madde Türkiye'nin Müslüman olmayanlara sağladığı hakların Yunanistan'daki Müslüman azınlığa da sağlanacağından bahsetmektedir. Bu maddelere göre Yunanistan ve Türkiye Cumhuriyeti Devletlerinin doğum, milliyet, dil, soy ya da din ayırt etmeyeceği, tüm vatandaşların, medeni ve siyasal haklardan, seyahat ve göç özgürlüğünden yararlanacağı, memurluk ve diğer mesleklerin yapılmasında engel çıkarılmayacağı, yasa önünde eşit olacağı, azınlıkların kilise, havra, mezarlık gibi dinsel kurumların korunacağı gibi haklar karşılıklı kabul edilmiştir. Çalışmanın amacı ile ilgili olması bakımından bu azınlıkların eğitim ile ilgili hakları 40. ve 41. maddelerde yer almaktadır. Bu maddelerde eğitimle ilgili, özellikle, harcamaları kendilerince yapılmak üzere, her türlü okul ve benzeri öğretim ve eğitim kurumları kurma, yönetme ve denetleme ve buralarda kendi dillerini özgürce kullanma ve dinsel ayinlerini serbestçe yapma bakımından eşit bir hakka sahip bulunacakları, azınlıkların yoğun olduğu yerlerde ilgili devletin dilinin öğretilmesine engel olmadan İlkokullarda ana dillerini kullanabilecekleri ve bu eğitim kurumlarının devlet veya belediye bütçesinden hakka bir pay alacakları vurgulanmaktadır (TBMM, 1923; Human Rights Watch, 1999).

Lozan Barış Antlaşması gereği Yunanistan'da Türk yerine Müslüman azınlık ifadesi kullanılmaktadır (Hammarberg, 2009, s. 2). Azınlıklar konusu Yunan siyasetinde ve kamu yaşamında her zaman gündemde kalmış, zaman zaman Atina ve Ankara'yı sıklıkla savaşın eşiğine getirmiştir. Tüm Yunan anayasaları, Hıristiyan Ortodoksluğu Yunan devletinin yerleşik dini olarak tanırken, Rumluk-Ortodoksluk ile yakın ilişki içinde tanımlanmıştır, bu nedenle Ortodoks olmayan insanların Yunanlı olarak görülmesi veya muamele görmesi beklenmemektedir. Yunanistan'da yaşayan Müslümanlar ya susturulmuş ya da Yunanistan'ın modern tarihinin çoğu için en iyi ihtimalle kötü temsil edilmişlerdir (Katsikas, 2012, s. 3-22).

Yunanistan, Batı Trakya Türklerini kanserli bir doku olarak görmüştür (Oran, 1995, s. 53). Yunan devleti, bir insanın sadık bir Yunan vatandaşı ve aynı zamanda kendi kültürü ve diniyle gurur duyan etnik bir Türk olabileceği gerçeğini çoğunlukla kabul edememiştir. Yunanistan, bu azınlığı Lozan Antlaşması'ndaki Müslüman azınlık

tarifinden dolayı Müslüman olarak tanımakta, Türklük bilincinin ön plana çıkmasını istememektedir. Yunanistan bunun için 1998 yılına kadar tek taraflı vatandaşlık iptali yetkisini elinde bulunduruyordu ve 1955-1998 yılları arasında yaklaşık 60000 kişinin vatandaşlığını iptal etmişti. Ayrıca Batı Trakya'da eğitim açısından da insan hakları ihlalleri bulunmaktadır (Human Rights Watch, 1999).

Yunanistan'ın 1974'te demokrasiye geçişine rağmen, Trakya'daki azınlıkla devlet ilişkileri, Türkiye ile derinleşen kriz ve Yunan hükümetleri tarafından kabul edilen ve Müslüman nüfusu temel sosyal ve ekonomik haklardan mahrum bırakan bir dizi kısıtlayıcı önlem nedeniyle kötüleşti. Trakya'daki çalkantılı koşullardan endişelenen Yunan hükümeti, 1991'de ayrımcı önlemleri kaldırmaya karar verdi ve azınlığa, yasal eşitlik – eşit vatandaşlık (Ekonomia-isopoliteia) rehberliğinde yeni bir yaklaşım ilan etti (Anagnostou & Triandafyllidou, 2007, s.3). Ataöv (1992)'de Yunan Hükümeti tarafından Türk azınlıkla ilgili iyileştirici adımlar atılsa da dernekler ve okulların isimlerinde 'Türk' ifadesini kullanamaması, Türkiye'den Batı Trakya'ya Türkçe gazete ve kitapların getirilememesi, yüzlerce Türk'ün, Yunan vatandaşlığından çıkarılması, istihdam ve hizmetlerde ayrımcılığa uğraması, topraklarına el konulması, seçimlerde ve kendi dini liderlerini seçmede zorluklarla karşılaşması gibi sorunların bulunduğu belirtilmektedir (Ataöv, 1992, s. 98).

2000 yılına kadar eski ders kitaplarının fotokopisi kullanılmış bu yıldan sonra Türkiye'den gönderilen kitaplar kullanılmaya başlamıştır (Dragonas & Frangoudaki, 2006, s. 29). Karamanlis, 2004 yılında, azınlık eğitimi için eski okul binalarının onarılması, azınlık okullarına eğitim ve teknik malzeme sağlanması, yeni azınlık ilköğretim okulları ve tek dilli (Rum) anaokullarının kurulması ve bazı azınlık ve çoğunluk öğretmenlerinin yetiştirilmesi gibi çalışmalar yapsa da bu yeterli olmamıştır. Karamanlis, iki dilli eğitim, Türk Anaokullarının açılması gibi sorunlara dokunmamıştır. Karamanlis, iyi niyetli olsa da hastalığa antibiyotik tedavisi uygulaması gerekirken aspirin tedavisi uyguladığından bu iyi niyet sorunları çözmeye yetmemiştir (Hüseyinoğlu, 2013, s. 67).

Türk azınlık ve Yunan halkı, azınlığın sahip olması gereken pozitif özgürlükler, özellikle de 1923 Lozan Antlaşması'nda güvence altına alınan azınlık eğitimi hakkı konusunda hemfikirdir. Bununla birlikte, iki taraf, bu eğitimin tam olarak ne anlama geldiği ve hangi araçlar aracılığıyla işlenmesi gerektiği konusunda anlaşamamaktadır. Yakın zamana kadar Yunanistan, Batı Trakya azınlık okulu öğretmenleri için kaliteli altyapı (okul binaları), öğrenme materyalleri (eskimiş) ve yükseköğretim eğitimi sağlama konusunda başarısız oldu. Çoğunluk, (bütün yerel aktörlerin bölgenin kalkınması için büyük önem taşıdığını kabul ettiği) eğitim sorununun çözüldüğüne inanırken, azınlık temsilcileri aksini düşünmektedir. Azınlık temsilcileri, altyapının büyük ölçüde iyileştiğini ve dolayısıyla öğrenme materyallerinin de olduğunu kabul etseler de azınlık eğitim müfredatının genel yapısını ve azınlık öğretmenlerinin eğitim sistemini eleştirmektedirler (Anagnostou & Triandafyllidou, 25).

Genel olarak eğitim sistemine bakıldığında; eğitim ve din eğitiminin sorumluluğunun yalnızca devlete ait olduğu görülmektedir. Genel halk eğitimi dokuz yıl zorunludur ve tüm çocuklara ilkokulda altı yıl (altı yaşından itibaren) ve ardından ortaokulda (Gymnasium) üç yıl eğitim verilir. Dokuz yıllık zorunlu eğitimden sonra üç yıllık Genel Eğitime (Lise) veya bir meslek okuluna (Teknik Lise) devam etmek mümkündür. On iki

yıllık eğitim boyunca din eğitimi zorunlu derstir (Koukounaras-Liagkis, 2013, s. 274). Batı Trakya Azınlık okulları denilince, sadece azınlık çocuklarının kayıt yaptırabildiği, Türkçe ve Yunanca eğitim verilen, Türk ve Yunan öğretmenlerin görev yaptığı Batı Trakya'da faaliyet gösteren okullar anlaşılmaktadır. Azınlık ilkokulları genellikle cami avlularında ya da caminin yanında yer alan iki derslikli ve 3 ile 30 arasında öğrencisi olan okullardır (Abdurrahman, 2019, s. 71-78). Özellikle ilkokullarda iki ve daha fazla sınıf bir arada birleştirilmiş sınıflarda eğitim yapılabilmektedir (Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği, --).

Batı Trakya Türkleri eğitimde; birleştirilmiş sınıflarda eğitim dışında, okulların Lozan Barış Antlaşması'nın verdiği özerkliği kullanamamaları, okullarda karma bir yönetim sisteminin bulunması, okulların tamirat, öğrenci eksikliği gibi sebeplerle kapatılması, eski ders kitapları, nitelikli öğretmen eksikliği, kütüphanelerin yetersiz olması, bilgi teknolojisi olanaklarına sahip yeterli sayıda dersliğin bulunmaması, etkili bir okul müfredatının olmayışı, bu müfredatın Yunanca öğrenmek için de yetersiz olması, okulların finansman sorunlarının bulunması, sınıfların kalabalık olması, iki dilli anaokullarının açılışı ile ilgili başvuruların bekletilmesi, yeterli sayıda azınlık ortaokulunun ve azınlık lisesinin bulunmaması (Human Rights Watch, 1999; Chousein, 2005, s. 153; Hatipoğlu, 2005, s. 51; Boussiakou, 2007, s.1; Verhás, 2019, s. 17-23; Republic of Türkiye, 2022; Maligkoudi & Mavrommatis, 2023, s.10) gibi sorunlar yaşarken bu sorunlar okul terk oranının çok yüksek olmasına ve okur-yazarlık oranının düşük olmasına neden olmuştur (Hatipoğlu, 2005, s. 51; Anagnostou & Triandafyllidou, 2007, s. 20).

Bahsedilen bu sorunlar nedeniyle, Batı Trakya Türk öğrencilerinin yaklaşık %30'u azınlık okulları yerine Yunanca tek dilli devlet ortaokullarına gitmeyi seçebilmektedir (Konstantinos & Giorgos, , 2019, s. 20-23). Bir topluluğun hem anadilini hem de yaşadığı devletin resmi dilini öğreneceği okulları terk edip sadece yaşadığı devletin resmi dilini öğreten okullara kayıt yaptırması azınlık okullarında bazı sorunlar yaşandığı düşüncesini oluşturmaktadır.

Batı Trakya'da sorunların olduğu bir gerçektir ve bu sorunlarla ilgili dört aktör bulunmaktadır: (1) Müslüman azınlık ve seçkinleri; (2) Yunan hükümeti (merkezi ve yerel) ve yerel Yunan çoğunluk; (3) Türk hükümeti ve (4) Avrupa ve uluslararası hükümetler arası kurumlar. Müslüman azınlık, marjinal sosyal ve ekonomik ve eğitim koşulları, kısıtlayıcı ve ayrımcı önlemler, zorunlu göç ile bu dört aktörden en zayıf haline geldi (Dragonas & Frangoudaki, 2006, s. 24-25). Batı Trakya'daki Türk azınlığın, bahsedilen unsurların en zayıf olmasının belki hem nedeni hem de sonucu eğitim koşullarıdır. Bu kısır döngü içerisinde eğitim koşullarının yetersiz olması bu topluluğun gücünü zayıflatırken aynı zaman da bu zayıflıkla daha iyi bir eğitim koşulu elde edememektedirler.

Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanmasından beri değişik sorunlar yaşayan Batı Trakya Türklerinin günümüzde yaşadıkları eğitim sorunlarını belirlemek bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Yaşayan bir toplumda bazı sorunların halledilmesi ve yerine farklı sorunların ortaya çıkması olasıdır. Bu konuda birçok çalışma yapılsa da günümüzdeki sorunların tespit edilmesi açısından bu tür çalışmaların yenilenmesi yararlı olacaktır.

Yöntem

Araştırma doküman incelemesi türünde yapılmıştır. İnternet üzerinden Batı Trakya’da yayım yapan Trakyanın Sesi, Millet Gazetesi, Azınlıkça, Gündem Gazetesi, Birlik Gazetesi ve Rodop Rüzgarı gibi haber siteleri incelenmiştir. Eğitim sorunları ile ilgili haberlerin yoğun ve düzenli olarak “Birlik Gazetesi” ve “Rodop Rüzgarı” isimli haber sitelerinde yer aldığı görülmüştür. Diğer haber sitelerinde eğitim ile ilgili sorunlara düzenli olarak rastlanmamıştır. Bu durumun haber sitelerinin yayım politikasıyla ilgili olup olmadığına ilişkin bilgiye internet sitelerinden ulaşılamamıştır. Bu haber sitelerinden “okul, öğrenci ve eğitim” anahtar kelimeleri kullanılarak aramalar yapılmıştır. Bu haber sitelerinde ulaşılan haberler araştırmanın kapsamını oluşturmuştur. Bu haber sitelerinin Türk azınlığa ait olması araştırmanın sınırlılığıdır. Araştırma kapsamında ulaştığımız yazılı belgeler olan dokümana (Balci, 2000, s. 208) yazarın herhangi bir katkısı olmamıştır. Haberler ve gazeteler doküman olarak kullanılabilir (Bowen, 2009, s. 28). Bu çalışmada internet ortamında yayımlanan “Birlik Gazetesi” ve “Rodop Rüzgarı” isimli haber sitelerindeki haberler doküman olarak kullanılmıştır. Doküman incelemesi yaparken ulaşılan dokümanın özgün olup olmadığı değerlendirildikten sonra, belgeler incelenir, veriler analiz edilerek kullanılır (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 187). Bu çalışmada “Birlik Gazetesi” ve “Rodop Rüzgarı” internet sitelerinde yayımlanan haberler incelenmiş ve analiz edilmiştir. Bu haber siteleri internet ortamında yayımlanmaktadır. Sorunların güncelliği açısından son üç yılda (2020, 2021, 2022 yılları) konuyla ilgili yayımlanan toplam 30 haber incelenmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Dokümanlara yazarın bir katkısı olmadığından özgün olarak kabul edilmiştir. Veriler internet ortamında herkesin kullanımına açık olduğundan verilerin kullanımı için izin alınmasına gerek görülmemiştir. Öncelikle haberler incelenmiş, tespit edilen sorunlar analiz edilmiştir. Dokümanlara internet sitesi üzerinden ulaşılması inandırıcılığını, elde edilen bilgilerin denetimini ve farklı araştırmalarda kullanımını kolaylaştırmaktadır. Ayrıca, araştırmanın geçerlik ve güvenirlik çalışması için uzman görüşüne başvurulmuştur.

Veri Analizi

Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Betimsel analiz, derinlemesine analiz gerektirmeyen verilerin işlenmesinde kullanılmaktadır. Elde edilen veriler belirlenen temalara göre özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Veriler önce sistematik bir biçimde betimlenmiş, yorumlanmış, neden sonuç ilişkileri belirlenerek, sonuçlara ulaşılmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2011, s. 224).

Bulgular

Betimsel analiz için araştırmanın kavramsal çerçevesinden yola çıkarak önce bir çerçeve oluşturulmuştur. Batı Trakya Türklerinin yaşadığı eğitim sorunları okul kapatma, ibadet sorunu, encümen heyeti sorunları, etnik inkâr, iki dilli azınlık anaokulları talebi, kıyas, nitelikli eğitim başlıklarında ele alınmıştır. Bu çerçeveye göre elde edilen veriler işlenmiştir. Gerekli yerlerde doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Daha sonra bulgular açıklanmış ve anlamlandırılmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2011, s. 224).

Batı Trakya Türklerinin Eğitim Sorunları

Okul Kapatma

Rodop Rüzgarı ve Birlik Gazetesi'nde yer alan haberlerde son zamanlarda Batı Trakya Türklerinin en fazla rahatsızlık duyduğu konuların başında azınlık okullarının kapatılması gelmektedir. Bu haberlerden birinde, "2020-2021 eğitim ve öğretim yılına günler kala Rodop ilinde Uysallı (İsalon), Bekirköy (Velkio), Menetler (Skaloma) ve Kozlardere (Linos) köylerindeki azınlık ilkokulları, İskeçe ilinde İnhanlı (Evlalon) ve Höyükköy (Velohorion) köylerindeki azınlık ilkokulları ile Meriç ilinde Babalar (Gonikon) ve Taşağıl (Petrolofos) köylerinde olmak üzere azınlığın sekiz (8) okulu kapatılmıştır. Böylece 25 yıl içinde azınlık ilkokulu sayısı 231'den 115'e düşmüştür" (Tahsin 5, 2020).

2021 yılında kapatılan 12 azınlık okulu için başta sivil toplum kuruluşu temsilcileri, milletvekilleri olmak üzere birçok kişi Bölge Eğitim Müdürlüğü'ne giderek tepkilerini dile getirmişlerdir ("Kapatılan okullar için", 2021; Tahsin 4, 2021). Bu 12 okulun sekiz tanesi Rodop ilinde iken dördü ise İskeçe ilinde yer almaktadır. Kapatılan bu okullarla Batı Trakya'da bulunan azınlık okulu sayısı 103'e düşmüştür (Tahsin 1, 2021).

Okul kapama kararına Batı Trakya Azınlık Okulları Encümenler Birliği de tepki göstermiş, bu okulların Yunanistan Devlet okulu statüsünde olmadığı, azınlık okulu statüsünde olduğu ve bu okulların kapatılmasının ikili anlaşmalara aykırı olduğu belirtilmiştir ("Azınlık okullarının kapatılma", 2021; Tahsin, 2021).

Başka bir haberde, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Sözcüsü Büyükelçi Tanju Bilgiç tarafından okul kapatma sorunu dile getirilmiş, "2022-2023 eğitim öğretim yılında Batı Trakya Türk Azınlığına ait 4 ilkokulu daha kapatma kararı almasını kınadıklarını belirtmiş, öğrenci azlığı nedeniyle okul kapatan Yunanistan'ın ihtiyaç olan yerlerde ise azınlık okulu açmaktan kaçındığı" vurgulanmıştır ("Dışişleri Sözcüsü Bilgiç", 2022). Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Papaioannu, bu durumu, "bu dört okulla beraber Makedonya-Trakya Bölgesi'nde 29 devlet ilkokulunun da kapatıldığını, tüm okulların dokuz öğrenci sayısının altına düşmesi nedeniyle kapatıldığını, üstelik Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde Ortodoks Rum toplumuna ait olmak üzere İstanbul'da 3, Gökçeada'da ise 1 olmak üzere yalnızca 4 ilkokulun bulunduğu Batı Trakya'da ise 99 ilkokulun bulunduğunu" belirtmiştir (Tahsin 2, 2022). Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu (ABTTF) Başkanı Halit Habipoğlu'da "Rodos, İstanköy ve Onikiadalar'daki Türk toplumunun iki dilli okullarının tümü kapatıldığını" belirtmiştir (Tahsin 4, 2022). Yunanistan'da azınlık okulları dışındaki okullara verilen, diğer kurumlarla iş birliği yapma, başış kabul etme hakları azınlık okullarına verilmemiştir (Tahsin 6, 2021; Tahsin 7, 2021). Bu durum azınlık okullarının güçlenmesini engelleyecek ve öğrenci sayısının azalarak okulların kapanmasına neden olabilecektir.

İbadet Sorunu

Batı Trakya Türklerinin Lozan Barış Antlaşması'na göre kendi dinlerini yaşama hakları bulunmaktadır. Batı Trakya Türk öğrencilerinin Cuma Namazı ibadetlerini yerine getirebilmeleri için azınlık okulları Cuma günleri erken kapanmaktaydı. Bu durumun değişmesi nedeniyle Batı Trakya Türkleri tepki göstermiştir. Azınlık Okulları Encümenler Birliği Başkanı Av. Ahmet Kara, "Doğu Makedonya Trakya Bölgesi Eğitim Müdürü Sayın Bandikos ile görüşmüş ve velilerden alınacak dilekçelerle öğrencilerin ibadetlerini yerine getirmesi çözümü bulunmuştur" ("Azınlık Okulları Encümenler", 2022; Tahsin 8, 2022). Bu konuda Rodop Milletvekili İlhan Ahmet ("Azınlık okullarının erken", 2021), Batı

Trakya İmam Hatip Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği BİHLİMDER Yönetim Kurulu (Tahsin 9, 2021) tepkilerini dile getirmiştir.

Encümen Heyeti Sorunları

Yunanistan, Batı Trakya Türk toplumuna ait Gümülcine ve İskeçe'deki medreselere iki yıl süreli görev yapacak encümen heyeti atamaları yaptı. Medreselerin encümen heyetleri başkanlığına tayinli (Türk Toplumunu tarafından seçilmemiş) müftü naipleri, genel sekreterlik görevlerine ise Hristiyan Yunan vatandaşları atandı (Tahsin 10, 2021). Bu olaydan sonra İskeçe Azınlık İlkokulu yöneticileri Encümen Heyetinin sabah saatlerinde öğrencilerin okula girişi yaptığı sırada girmemesini isteyerek Encümen Heyetinin okula girişlerine sınır konulmak istenmiştir ("Encümen Heyetinin okula", 2021).

Etnik İnkâr

24 Aralık 2020 tarihinde Gümülcine'deki Hayriye Azınlık Medrese'si tabelasındaki "Azınlık" kelimesi yerine "Müslüman" kelimesi yerleştirildi (Tahsin 11, 2020). Yeni asılan tabelada azınlık kelimesi geçmezken okul ismi Müslüman Okulu olarak ifade edilmektedir (Tahsin 12, 2020). Milletvekili İlhan Ahmet de bu konudaki tepkisini dile getirmiştir (Tahsin 13, 2020). Azınlık kurumlarının defalarca karşı çıktığı ve tepki gösterdiği yasaya göre, azınlık öğrencilerine İslam dinini Yunanca olarak öğretecek 120 din görevlisi görevlendirilecektir (Tahsin 14, 2020). Yunanistan'ın azınlık okullarındaki azınlık kelimesinin kaldırılması ve Yunanca ders saatlerinin arttırılması dolayısıyla Türkçe ders saatlerinin azaltılması, Türk nüfusun inkârı şeklinde yorumlanabilmektedir.

İki Dilli Azınlık Anaokulları Talebi

3518/ 2006 sayılı yasa ile başlatılan zorunlu anaokulu eğitimi için, azınlığın Türkçe-Yunanca eğitimi verecek anaokulları açmasına müsaade edilmemesi Batı Trakya Türklerinin yaşadığı başka bir eğitim sorunudur (Tahsin 15, 2020). Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği de, 21 Şubat Uluslararası Ana Dili Günü kutlaması dolayısıyla yaptığı açıklamada, Batı Trakya Türk Azınlığı olarak Türkçe ve Yunanca eğitim verecek anaokullarını talep ettiklerini belirtmektedir (Tahsin 16, 2021). Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu Uluslararası İlişkiler Direktörü Melek Kırmacı Arık da bu konudaki talebini tekrar dile getirmiştir (Tahsin 17, 2022). Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu'nun (ABTTF) Avrupa Parlamentosu (AP) nezdindeki girişimleri ve desteği ile öğrenci velisi ve İskeçe Türk Birliği (İTB) Başkanı Ozan Ahmetoğlu'nun bu konudaki dilekçesi 10 Ocak 2022 tarihinde Avrupa Parlamentosu (AP) Dilekçeler Komitesi'nde (PETI) görüşülmüştür ("İki dilli azınlık anaokulları", 2022; Tahsin 18, 2022).

Kıyas

Kerkira – Korfu Adası'ndaki Mathraki bölgesinde yalnızca bir öğrencisi olan ilkokul faaliyetine başlarken, Batı Trakya'daki Müslüman Türk Azınlığının yaşadığı bölgelerde ise öğrenci azlığı nedeniyle ilkokullar kapatılmaktadır ("1 öğrenciyle okulu açtılar", 2021). Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde ise Lozan Barış Antlaşması'nın ruhuna uygun olarak Gökçeada'da Rum okulunun açıldığı ve tabelalarının Türkçe ve Yunanca olduğu, Batı Trakya'da ise Türkçe tabelaya izin verilmediği belirtilmektedir (Tahsin 19, 2021).

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Sözcüsü Bilgiç, Batı Trakya'da anaokulunun bulunmadığı, çocuk sayısının 9'dan az olduğu durumlarda okul açılmadığını, Türkiye'de ise Rum

azınlık okulu için 4 çocuğun yeterli olduğu, Türkiye’de 3 bin Rum’a ayrılan öğretmen sayısının, Yunanistan’da 150 bin Türk için ayrıldığı ifade edilmektedir (Tahsin 21, 2022).

Nitelikli Eğitim

Yunanistan, uluslararası anlaşmaları ihlal ederek, azınlıkların aldığı eğitimin niteliğini düşük göstererek azınlık öğrencilerinin devlet okullarına kaydolmalarını sağlamaya çalışmaktadır. Türkiye’den gönderilen kontenjan öğretmenlerine görev yapmak üzere gerekli iznin verilmemesi nedeniyle ders saatlerinin boş geçtiği, çocukların eğitim hakkı engellendiğinden bahsedilmektedir (Tahsin 20, 2022).

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Sözcüsü Bilgiç, tarafından dile getirilen bir diğer nitelik sorunu ise binaların eğitim öğretim faaliyetleri için yetersiz ve ders kitaplarının eski olmasıdır (Tahsin 21, 2022).

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Lozan Barış Antlaşması’nın imzalanmasının ardından okullardaki eğitim sürelerinin kısa olması, sabit bir müfredatın bulunmaması, eğitim materyalleri ve yetişmiş öğretmen eksikliği, fiziki durum yetersizliği gerek Türkçe ve gerek Yunanca öğretimindeki eksiklikler gibi sorunlar yaşanmaktaydı (Abdurrahman, 2019, s. 26). Yüz yıl geçse de Batı Trakya Türklerinin eğitim sorunları halledilememiş ve yeni sorunlar ortaya çıkmıştır. Bu sorunlardan ilki Batı Trakya Türklerinin çocuklarının devam ettiği azınlık okullarının Yunanistan tarafından kapatılmasıdır.

Okul Kapatma

2020-2021 eğitim ve öğretim yılında Rodop ilinde Uysallı (İsalon), Bekirköy (Velkio), Menetler (Skaloma) ve Kozlardere (Linos) köylerindeki azınlık ilkokulları, İskeçe ilinde İnhanlı (Evlalon) ve Höyükköy (Velohorion) köylerindeki azınlık ilkokulları ile Meriç ilinde Babalar (Gonikon) ve Taşağıl (Petrolofos) köylerinde olmak üzere azınlığın 8 okul kapatılmıştır. Bir sonraki eğitim öğretim yılında 12 okul, 2022-2023 eğitim öğretim yılında Batı Trakya Türk Azınlığına ait 4 ilkokul daha kapatılmıştır (Tahsin 1, 2021; Tahsin 4; Tahsin 5, 2020; “Kapatılan okullar için”, 2021; “Dışişleri Sözcüsü Bilgiç”, 2022).

Lozan Barış Antlaşması’nın 40. maddesine göre azınlığın okul kurma yönetme ve denetleme hakları bulunmasına rağmen Yunanistan’ın azınlık okullarını devlet okulu statüsünde görüp kapatmaya kalkışması bu anlaşma hükmüne aykırıdır. 2010 yılından sonra Yunanistan, ekonomik tedbirler ve öğrenci sayısının azlığı gerekçesiyle azınlık ilkokullarının kapatmaya çalışmaktadır (Abdurrahman, 2019, s. 77).

Yunanistan, azınlık okullarının güçlenmesi ve öğrenci velileri tarafından tercih edilmesini engellemek amacıyla devlet okullarına verdiği; diğer kurumlarla iş birliği yapma, bağış kabul etme haklarını azınlık okullarına vermemiştir (Tahsin 6, 2021; Tahsin 7, 2021). Bu nedenle, ekonomik olarak zayıf kalan azınlık okulları başarısız olarak algılanacak ve öğrenci velileri tarafından tercih edilmeyecektir. Böylece bu okullar öğrenci sayısı yetersizliği nedeniyle kapatılacaktır.

Yunanistan Batı Trakya Türk Azınlığını kendisi için bir tehdit olarak görmüş, özellikle Türkiye tarafından tehdit edildiğini hissetmiş, bu nedenle Batı Trakya Türklerinin Lozan Barış Antlaşması ile elde ettikleri hakları tam olarak kullanmalarını engellemeye yönelik politikalar uygulamıştır. Yunanistan Batı Trakya Türklerinin yasal haklarını

hiçe saymakta ve onları asimile olmaya zorlamaktadır (Dragonas & Frangoudaki, 2006, s. 24; Cankut, 2022). Hatta 1977'de çıkarılan 694 sayılı yasanın 5-1b maddesinde okul açmak için, kaç kişinin başvurduğu, bunların ikametgâh yerleri ve Türkiye ve Yunanistan arasındaki karşılıklı durum ilkesi gibi birçok faktörü öne sürerek belirsiz bir ortam yaratmak istemektedir (Şentürk, 2005, s. 20). Yunanistan'ın milliyetçilik politikaları, Batı Trakya'da Müslüman/Türk azınlığın eşitsizliğine dayanan uzun süreli istisnalar yaratmıştır (Korkmaz, 2019).

Bu durum, Batı Trakya Türklerinin, Yunanistan Devleti tarafından görmezden gelindiği şeklinde yorumlanabilir. Azınlıkların görmezden gelinmesi, farklılıkların yok sayılması "colour-blind (renk körlüğü)" yaklaşımı ile ilişkilendirilmektedir. Bu durum, azınlıkların deneyimleri ve yaşam kaliteleri hakkında açık bilgi eksikliğinden kaynaklanabilir (Balestra & Fleischer, 2018). Yunanistan Devleti'nin, var olan bir konunun üzerini örtterek hem kendisi hem de diğer devletler tarafından görülmesini engellemek istediği düşünülebilir. Yunanistan Devleti azınlık okullarını kapatarak, Batı Trakya Türklerini asimile etmek yerine topluluğun farklılıklarından ülkesi için yararlanabilir. Bunun için Batı Trakya Türklerinin kimlikleri inkâr edilmeden, eğitim fırsatlarından yararlandırılması gerekmektedir. Bunu sağlamak için Yunanistan'ın kendi vatandaşını düşman olarak görmek yerine diğer vatandaşlarla eşit haklar sunması ve uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini yerine getirmesi gerekmektedir. Azınlık okulları Batı Trakya Türklerinin Lozan Barış Antlaşması'ndan doğan hakkıdır ve bu hakkın kullanılması okul kapatarak engellenmemelidir.

İbadet Sorunu

Batı Trakya Türklerinin okulda yaşadıkları bir başka sorun ise ibadet haklarının engellenmesidir. Batı Trakya Türk öğrencilerinin Cuma Namazı ibadetlerini yerine getirebilmeleri için azınlık okulları Cuma günleri erken kapanmaktaydı. Bu durumunun değişmesine Azınlık Okulları Encümenler Birliği, siyasiler ve sivil toplum kuruluşları tepki göstermiştir ("Azınlık okullarının erken", 2021; Tahsin 9, 2021).

Yunanistan'ın İslam diniyle mücadelesinden daha önceki yıllarda medreseler de nasibini almıştır. 1970'li yıllarda dini okul olan medreselerin iç işlerine Yunan devletinin nüfuz etmeye başlamasıyla birlikte İslam'la ilgili derslerin sayısı azalırken, İslami olmayan içerikli derslerin sayısı artmıştır (Hüseyinoğlu, 2016, s. 37-38).

Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmesi'nin 27. maddesi, azınlık grubu üyelerine, "kendi gruplarının diğer üyeleriyle birlikte, kendi kültürlerinden yararlanma, kendi dinlerini ilan etme ve uygulama veya kendi dillerini kullanma hakkından mahrum bırakılmayacaklarını" belirtmektedir (United Nations, 1966). Ulusal veya Etnik, Dinsel veya Dilsel Azınlıkların Mensubu Olan Kişilerin Haklarına Dair Bildirge'nin 1. maddesinde, devletlerin, azınlıkların kendi topraklarındaki varlığını, ulusal veya etnik, kültürel, dinsel ve dilsel kimliklerini koruyacak ve bu kimliğin tanıtılması için koşulları teşvik edecek önlemleri alacakları belirtilmektedir (United Nations, 1992). Lozan Barış Antlaşması'nın 38. Maddesinde de Batı Trakya Türkleri din ve inançlarını özgürce yerine getirebilecekleri belirtilmektedir. Tüm bu uluslararası sözleşmelerden, kişilerin dini inançlarını yerine getirmelerinin engellenmeyeceği gibi yerine getirmelerini sağlayacak koşulların oluşturulması gerektirdiği anlaşılmaktadır.

Encümen Heyeti Sorunları

Encümen heyetinin yaşadıkları sorunlar, Batı Trakya Türklerinin okulda yaşadıkları bir başka sorun çeşididir. Yunanistan, Batı Trakya Türk toplumuna ait Gümülcine ve İskeçe'deki medreselere iki yıl süreli görev yapacak encümen heyeti atamaları yapması, genel sekreterlik görevlerine ise Hristiyan Yunan vatandaşları ataması (Tahsin 10, 2021) ayrıca İskeçe Azınlık İlkokulu yöneticileri tarafından Encümen Heyetinin sabah saatlerinde öğrencilerin okula giriş yaptığı sırada okula girmesi engellenerek Encümen Heyetinin çalışmalarına sınır konulmak istenmesi ("Encümen Heyetinin okula", 2021) bir anlamda toplumun genelinin azınlıklara bakışının, eğitim kurumlarındaki davranışları etkilemesi (Ogbu & Simons, 1998, s. 161) şeklinde açıklanabilir. Yapılan bu uygulamalar, Lozan Barış Antlaşması'nın 40. maddesine göre Batı Trakya Türklerinin eğitim kurumlarını kurma, yönetme ve denetleme haklarının ellerinden alınması başka bir ifade ile Lozan Barış Antlaşması'nın hükümlerinin ihlal edilmesi şeklinde yorumlanabilir.

Etnik İnkâr

Batı Trakya Türklerinin okulda yaşadıkları bir başka sorun ise etnik inkârdır. 24 Aralık 2020 tarihinde Gümülcine'deki Hayriye Azınlık Medrese'si tabelasındaki "Azınlık" kelimesi yerine "Müslüman" kelimesi yerleştirilmesi (Tahsin 11, 2020; Tahsin 12, 2020) ve azınlık öğrencilerine İslam dininin Yunanca öğretilme girişimleri (Tahsin 14, 2020). Türk nüfusun inkârı şeklinde yorumlanabilmektedir.

Lozan Barış Antlaşması'nda Türk yerine Müslüman tanımlamasının kullanılması Osmanlı İmparatorluğu'nda egemen olan ve etnisite veya kökenin çok az önem taşıdığı millet sisteminin sonucuydu (Dragonas & Frangoudaki, 2006, s. 22). Batı Trakya Türklerinin günlük yaşam dilleri Türkçedir. Bunun yanında Yunancayı da kullanabilmektedir. Batı Trakya Türklerinin Türk kimlikleri dini kimliklerinden önce gelmektedir (Yalınkılıç & Yağmur, 2014).

Erken çocukluk eğitimde etnik azınlık ve göçmen gençlere ekstra baskın dil yardımı sunmak azınlıkların eğitim başarısını olumlu etkileyebileceği (Froy & Pyne, 2011, s. 24) düşüncesinden hareket ederek Batı Trakya da görev yapan Rum kökenli öğretmenler, iki dilliliğin artan zekâ, ek diller edinme yeteneği ve birinci ve ikinci dil arasında iyi bir eşleşme olan farkındalıkta daha genel bir gelişme gibi bilişsel faydalar sunan bir nitelik olduğu konusunda hemfikirdir. Ancak öğrencilerin iki dilde de yeterli seviyeye ulaşamadığını kabul ederken bu probleme çözüm olarak Türkçe derslerin sayısının azalmasını önermektedir. Öğretmenler ayrıca sosyal ve dilsel ortamın da Yunan dilinin gelişmesini etkilediğini belirtmektedir. Trakya'daki azınlık okullarındaki öğretmenlerin, azınlık öğrencilerinin kültürel kimliğini kabul ettiklerine dair ifadelere rağmen, anadilinin bir öğretim aracı olarak kullanılmasından ziyade birincil eğitim hedefi olarak, Yunan dilinin öğretilmesi ve ardından azınlıkların modern Yunan toplumu içinde asimile edilmesidir (Kalliga, Palaiologou & Magos, 2022, s. 54-57).

Batı Trakya azınlık okullarında görev alan Müslüman öğretmenlere göre ise, azınlık okulları için bilgi, becerileri ve yeteneklerinin artması gerektiğini, finansman eksikliklerinden tedirgin oldukları, Trakya'daki bazı Müslüman azınlık ebeveyn ve velilerinin azınlık okullarını bırakıp çocuklarını daha iyi eğitim almaları için Yunan devlet okullarına kaydettirdiklerini belirtmektedir (Zachos, Papadimitriou, & Sideri,

2020, s. 153). Kalliga, Palaiologou ve Magos (2022) tarafından yapılan araştırmada sorunlara çözüm olarak Türkçe ders saatinin azaltılıp Yunanca ders saatlerinin arttırılması reçetesi sunulurken Zachos, Papadimitriou ve Sideri (2020) tarafından yapılan araştırma da sorunların öğretmen niteliğinden, mali kaynakların yetersizliğinden kaynaklandığını belirtmektedir. Üstelik bu sorunların azınlık çocuklarının söz konusu okullardan alınarak Yunanistan devlet okullarına kaydedtirilmesi sonucuna neden olduğu anlaşılmaktadır.

Azınlık okulu yerine Yunan devlet okulunu tercih etmek ebeveynler için zordur. Azınlık eğitimi, özellikle ilkokul düzeyinde, Türk etnik kimliğinin korunması, dil, din ve kültürlerinin korunması ile özdeşleştirilir. Azınlık okulunu terk eden ebeveynler, azınlık okulunun akademik başarısızlığa yol açan bir getto okulu olduğunun farkında olsalar da, çocuklarının kimliğini tehlikeye atabileceklerinden korkmaktadırlar (Dragonas & Frangoudaki, 2006, s. 33). Bu nedenle Yunanistan'ın azınlık okullarına uyguladığı etnik inkârdan kaçınması, Batı Trakya Türklerini anlaması ve Lozan Barış Antlaşmasından kaynaklanan haklarını vermesi gerekmektedir.

Kıyas

Yunanistan, etnik kökeni nedeniyle bir öğrencisi olan ilkokulu faaliyetine başlatırken, Batı Trakya'daki Müslüman Türk Azınlığının yaşadığı bölgelerde öğrenci azlığı nedeniyle ilkokulları kapatabilmektedir ("1 öğrenciyle okulu", 2021). Bununla beraber Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Lozan Barış Antlaşması'nın ruhuna uygun olarak Gökçeada'da Rum okulunun açıldığı ve Yunanca tabelalara izin verirken, Batı Trakya'da Türkçe tabelaya izin verilmemektedir (Tahsin 19, 2021).

Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Papaioannu, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde yalnızca 4 ilkokulun bulunduğu Batı Trakya'da ise 99 ilkokulun bulunduğunu belirterek (Tahsin 2, 2022) iki ülke arasında kıyaslamaya gitmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Sözcüsü Bilgiç, Batı Trakya'da anaokulunun bulunmadığı, çocuk sayısının 9'dan az olduğu durumlarda okul açılmadığını, Türkiye'de ise Rum azınlık okulu için 4 çocuğun yeterli olduğu, Türkiye'de 3 bin Rum'a ayrılan öğretmen sayısının, Yunanistan'da 150 bin Türk için ayrıldığı ifade etmektedir (Tahsin 21, 2022).

Yunanistan her fırsatta karşılıklılık ilkesini bahane edebilmektedir. Bu durum, kıyasın yanlış kullanılmasına ve durumun zorlaştırılmasına neden olmaktadır (Dragonas & Frangoudaki, 2006, s. 21). 694/1977 sayılı yasadaki "Batı Trakya Müslüman azınlık eğitiminin 1923 Lozan Antlaşması hükümleri ile devletlerarası karşılıklılık ilkesi gereği yürütüleceği" anlaşılmaktadır (Abdurrahman 127). Batı Trakya'da eğitim, Yunanistan ile Türkiye arasındaki ikili ilişkileri etkileyen ve bundan etkilenen hassas bir konudur. Oysaki azınlık çocuklarının eğitimi hem toplumsal ayrımcılıktan uzaklaşmalarında hem de yaşam kalitelerinin yükselmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Zachos, Papadimitriou, & Sideri, 2020, s. 153).

Her fırsatta Türkiye'yi suçlayarak kıyaslamaya giden Yunanistan, Türkiye öncesinde Osmanlı Devleti döneminde azınlık okulları olduğunu, o tarihten beri bu okulların yasal statüsü olduğu gerçeğini göz ardı etmektedir. Üstelik Osmanlı Devleti'ne yapılan başvurular 6 ay içinde cevaplanmazsa isteğin kabul edildiği anlamına gelmekte ve azınlık okulları açılabilirliydi (Haydaroglu, 2006). Günümüzde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde azınlık okulları çalışmalarını sürdürmektedir. Özel okul statüsünde

olduklarından açma ve kapama işlemleri özel okul mevzuatına uygun yapılmaktadır (MEB, 2007a; MEB, 2007b). Yunanistan, tek Rum kökenli çocuğa okul açarken Batı Trakya Türklerine dokuz kişilik yasal sınırlandırmayı öne sürmesi karşılıklılık ilkesiyle açıklanamamaktadır. Üstelik Türkiye’de yeni azınlık okulları açılmakta ve tabelalarında Rumca kullanabilmektedirler. Bu durumun Yunanistan’da olmaması da karşılıklılık ilkesiyle açıklanamamaktadır.

İki Dilli Azınlık Anaokulları Talebi

Zorunlu anaokulu eğitimi için, azınlığın Türkçe-Yunanca eğitimi verecek anaokulları açmasına müsaade edilmemesi Batı Trakya Türklerinin yaşadığı başka bir eğitim sorunudur (Tahsin 15, 2020). Eğitim alanında, Lozan Antlaşması, Müslüman öğrencilerin uygun ve etkili bir Yunanca veya Türkçe bilgisi edinmeleri için yeterli bir eğitim sistemi sağlamıyor gibi görünmektedir (Boussiakou,). Lozan Antlaşması yalnızca ilkokullara atıfta bulunmuştur, bu nedenle tek dilli Yunan anaokullarında sağlanan okul öncesi eğitim için herhangi bir hüküm yoktur. Okulların neredeyse %80’inde öğrenciler, farklı yaş gruplarının bir arada öğretildiği iki sınıfta gruplandırılmıştır. Azınlık okulları, her iki takvimde de dini bayramlara riayet etmekte ve bu da eğitim-öğretim yılını kısaltmaktadır. Azınlık okulları iki dilli bir müfredata sahiptir. Türkçe, matematik, fizik, kimya, din (Kur’an), sanat ve beden eğitimi Türkçe öğretilirken, Yunan dili, tarihi, coğrafyası, çevre çalışmaları ve yurttaşlık eğitimi Yunanca öğretilmektedir (Dragonas & Frangoudaki, 2006, s. 28).

AB’nin finansal desteğiyle 1997 ve 2008 yılları arasında Müslüman çocukların Yunanca dil becerilerinin gelişimi için “Müslüman Çocukların Eğitimi Programı (PEM)” gibi özel bir eğitim projesi uygulansa da (Verhás, 2019, s.18) iki dilli eğitim, aslında azınlık ve çoğunluk gruplarının ve dilleri arasındaki güç dağılımı meselesi olarak da yorumlanabilir (Kalliga, Palaiologou, & Magos, 2022, s. 45). Lozan Barış Antlaşması’nın ilkokullara atıfta bulunması, dönemin şartları gereği okul öncesi kurumların yaygın olmamasından kaynaklanabilir. Yunanistan, ülkesindeki çok renkliliğin önemini kavramalıdır. Yunanistan, bir insanın sadık bir Yunan vatandaşı ve aynı zamanda kendi kültürü ve diniyle gurur duyan etnik bir Türk olabileceği gerçeğini kabul etmelidir. Bu hem ülkesindeki insan kaynağının etkili kullanılmasını sağlayacak hem de vatandaşlarının haklarını kullanmasını sağlayacaktır. Eğitim açısından insan hakları ihlali daha fazla olan Batı Trakya’nın bu durumu uluslararası raporlarda da paylaşılmaktadır (Human Rights Watch, 1999). Batı Trakya Türklerinin Türkçe-Yunanca eğitimi verecek anaokulları açmasına izin verilmesi azınlık okullarının başarısına olumlu katkıda bulunacaktır. Bu durum, Yunanistan’ın azınlık okullarının niteliğini arttırmaya yönelik bir kaygı taşımadığını düşündürebilmektedir.

Nitelikli Eğitim

Yunanistan’ın azınlıkların aldığı eğitimin niteliğini düşük göstermekte, böylece bu öğrencilerinin devlet okuluna kaydolmalarını sağlamaya çalışmakta, Türkiye’den gönderilen kontenjan öğretmenlerine görev yapmak üzere gerekli iznin verilmeyerek ders saatlerinin boş geçmesine neden olmakta, binaların yetersiz ve ders kitaplarının eski olmasına çözüm bulunmamaktadır (Tahsin 20, 2022; Tahsin 21, 2022).

Türkçe kitaplar 1951 yılında yapılan anlaşma gereği dağıtılmaya başlamış ama 1955’te sadece bir yıl süreyle dağıtılmıştır. Daha sonra dağıtılması yasaklanmış ve 2000 yılına

kadar aynı kitaplar fotokopi olarak kullanılmaya devam edilmiştir. Azınlık okullarında Türkçe kitaplarının bulunduğu kütüphanelere izin verilmemiştir (Dragonas & Frangoudaki, 2006, s. 29).

1950'li yıllardan sonra Türk okulları yerine azınlık okulları ismi kullanılmaya başlanmış, Türkiye'de yetiştirilen Batı Trakyalı öğretmenlerin görev almaları zorlaştırılmış, 1968 yılında bu öğretmenlerin yerine Türkçe derslere girecek öğretmenleri yetiştirecek Selanik Özel Pedagoji Akademisi kurulmuştur. 1971 yılında encümen heyetlerinin Türkçe ders öğretmenlerini seçme anlaşma yetkileri ellerinden alınmıştır. 1972 yılında okulların isminde Türk ifadesinin kullanılması yerine Müslüman ifadesi kullanılması zorunluluk olmuştur. Yine bu yıllarda da Türkiye'den gönderilen kitaplar dağıtılmamıştır. 1985 ve 1995 yıllarında yapılan müdahaleler ile Türkçe ders saati sayısı azaltılmıştır (Abdurrahman, 2019, s. 42-80). Batı Trakya'da 1977 yılından itibaren Türk azınlığa azınlık okulunda çalışacak öğretmen seçme hakkı verilmemiş, bu okullarda görev verilecek öğretmenlerin Selanik'te bulunan Özel Pedagoji Akademisi tarafından gönderilmiş, derslerin %30'u Yunanca, %70'i Türkçe iken bu oran %50 düzeyine getirilmiştir. Türkiye'den getirilen kitaplar dağıtılmamakta öğrenciler kitapları birbirine devretmektedir (TBMM, 1993).

İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi'nin 26. maddesi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın 1975 Helsinki Nihai Senedi, Yunanistan'ın 7 Mart 1966'da imzaladığı ve 18 Haziran 1970'te onayladığı 1965 Uluslararası Irk Ayrımcılığına İlişkin Sözleşme'nin 2. Maddesi ve Lozan Antlaşması, Türk azınlığın haklarının Yunan Anayasası'nın hükümleriyle korunmasını gerektirmektedir. Ancak, ABD Dışişleri Bakanlığı'nın raporundan, Uluslararası Helsinki Federasyonu'nun Mart 1998 tarihli raporundan, Yunan hükümeti ile Türkiye arasında öğretmenler, ders kitapları, laik Türkçe okullarının yeterli sayı ve kalitede öğretmen ve öğretim materyali temininde ciddi sorunlar yaşandığı anlaşılmaktadır (Stephen, 1998). Batı Trakya Türk Çocukları altı yıllık ilkokulu tamamlasa da dil öğrenmede ortaokul boyunca zorluklar yaşamaktadır. Ayrıca öğrenci başarısızlıklarında Yunan ve Türk öğretmenler arasındaki güvensizlik ve işbirliği eksikliği ile azınlık okullarının genel yetersizliği önemli bir rol oynamaktadır (Dragonas & Frangoudaki, 2006, s. 30).

Okula başlama yaşı ve yeni bir okula entegre olma zorluğu, dil zorlukları, hızla değişen öğrenci profillerine yanıt verme konusunda okullar üzerindeki baskılar, ulusal eğitim sistemlerindeki belirli uygulamalar, aile geçmişi ve ebeveyn beklentileri, finansal baskılar, düşük istekler ile beklentiler, eğitim yolları ve seçenekleri konusunda farkındalık eksikliği gibi niteliksel sorunlar azınlık okullarında öğrenci başarısını olumsuz etkilemektedir (Froy & Pyne, 2011, s. 21). Yapısal engeller ve okul faktörleri, azınlık okullarının performansını etkilemektedir (Ogbu & Simons, 1998, s. 157).

Batı Trakya'daki eğitimin nitelik sorunu bir anlamda azınlık okullarının kapatılarak Batı Trakya Türklerinin Yunan Devlet okullarına gitmesine sebep olabilmektedir. 2017-2018 öğretim yılında 5.761 Müslüman Azınlık öğrencisi, Trakya'nın her yerindeki Yunanca tek dilli devlet ortaokullarına gitmeyi seçti. Bu rakam, Trakya'daki genel ortaöğretim öğrenci nüfusunun %29,4'ünü oluşturmaktadır (Konstantinos & Giorgos, , 2019, s. 20-23). Yunanistan Devletinin yapmış olduğu bu davranış ve gösterdiği tutumlar azınlık okullarının kapatılmasına, Türklerin tek dilli Yunanistan devlet okullarına gitmesine neden olabilmektedir. Yunanistan belki de ülkenin en büyük ulusal düşmanı olarak

algıladığı Batı Trakya Türklerinin (Katsikas, 2012, s. 3) asimile olarak, Yunanistan içerisinde kaybolmasını istemektedir. Yunanistan, uluslararası anlaşmaları hiçe sayarak düşman olarak gördüğü bu topluluğun eğitim haklarını engellemektedir.

Sonuç olarak; Batı Trakya Türklerinin okul kapatma, ibadet sorunu, encümen heyeti sorunları, etnik inkâr, kıyas, iki dilli azınlık anaokulları talebi, nitelikli eğitim gibi sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir. Bu sorunların, Yunanistan Devleti'nin uluslararası anlaşmalara göre Batı Trakya Türklerinin haklarını vermemesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Yunanistan, okul kapatma, ibadet sorunu, encümen heyeti sorunları, etnik inkâr, kıyas, iki dilli azınlık anaokulları talebi, nitelikli eğitim gibi sorunları çözecek adımlar atmalıdır. Bu adımlar, aynı zamanda Yunanistan'ın uluslararası yükümlülüklerini de yerine getirmesini sağlayacaktır.

Bu çalışma Birlik ve Rodop Gazetesi haberlerine dayanarak yapılmıştır. Bu durum çalışmanın sınırlılığını oluşturmaktadır. Araştırmacılar, yerel ve ulusal yayın yapan diğerk gazetelerde çıkan Batı Trakya Türklerine ait eğitim haberleri inceleyebilir.

Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme
Etik Beyan	* Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.
Benzerlik Taraması	Yapıldı – Ithenticate
Etik Bildirim	itobiad@itobiad.com
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.

Peer-Review	Double anonymized - Two External
Ethical Statement	* It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.
Plagiarism Checks	Yes - Ithenticate
Conflicts of Interest	The author(s) has no conflict of interest to declare.
Complaints	itobiad@itobiad.com
Grant Support	The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.

Kaynakça | References

1 öğrenciyle okulu açtılar...ya azınlıkta!!!. (2021, 18 Eylül). *Rodop Rüzgarı*. Erişim adresi: <https://www.rodopruzgari.com/haberler/29004-1-%C3%B6%C4%9Frenciyle-okulu-a%C3%A7t%C4%B1lar%E2%80%A6-ya-az%C4%B1n%C4%B1kta.html>

Abdurrahman, S. (2019). *Lozan'dan Günümüze Batı Trakya Azınlık Okulları*. İstanbul: Tarih Vakfı.

Anagnostou, D., & Triandafyllidou, A. (2007). Regions, minorities and European integration: A case study on Muslims in Western Thrace, Greece. *Romanian Journal of Political Science*. 7(1), s. 100-125.

Ataöv, T. (1992). The Ethnic Turkish Minority In Western Thrace, Greece. *The Turkish Yearbook*, 22(22), s. 89-99.

Azınlık Okulları Encümenler Birliğinden açıklama. (2022, 12 Mayıs). *Rodop Rüzgarı*. Erişim adresi: <https://www.rodopruzgari.com/haberler/30476-az%C4%B1n%C4%B1k-okullar%C4%B1-enc%C3%BCmenler-birli%C4%9Finden-a%C3%A7t%C4%B1klama.html>

Azınlık okullarının erken paydos edilmesini yasaklayan karara tepki gösterdi. (2021, 21 Eylül). *Rodop Rüzgarı*. Erişim adresi: <https://www.rodopruzgari.com/haberler/29018-i%C3%87lhan-ahmet-cuma-g%C3%BCnleri-erken-paydos-yasa%C4%9F%C4%B1n-tepki-g%C3%B6sterdi.html>

Azınlık okullarının kapatılma kararları, ikili anlaşmalara aykırıdır. (2021, 02 Ağustos). *Rodop rüzgarı*. Erişim adresi: <https://www.rodopruzgari.com/haberler/28979-%E2%80%9Caz%C4%B1n%C4%B1k-okullar%C4%B1n%C4%B1n-kapat%C4%B1lma-kararlar%C4%B1-ikili-anla%C5%9Fmalara-ayk%C4%B1r%C4%B>

Balcı, A. (2000). *Sosyal Bilimlerde Araştırma*. Ankara: PegemA Yayıncılık.

Balestra, C., & Fleischer, L. (2018). *Diversity statistics in the OECD: How do OECD countries collect data on ethnic, racial and indigenous identity?.* OECD . Paris: OECD Publishing. Erişim adresi: <https://dx.doi.org/10.1787/89bae6>.

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği. ((--)). Batı Trakya Türkleri Eğitim Sorunu.

Boussiakou, I. (.....). The Educational Rights of the Muslim Minority under Greek Law. Erişim adresi: <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-61865>

Bowen, G. A. (2009). Document Analysis As A Qualitative Research Method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), s. 27-40.

Cankut, A. (2022). Analysis of The Fener Greek Patriarchate and The Western Thrace Turkish Minority. *Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 7 (2), s. 63-77. doi:10.29131/uiibd.1028969

Chousem, A. (2005). Continuities and Changes İn The Minority Policy of Greece: The Case of Western Thrace. Ankara: Ortadoğu Teknik Üniversitesi.

Dışişleri Sözcüsü Bilgiç, Yunanistan'ın Batı Trakya Türk Azınlığına ait 4 ilkokulu kapatma kararını kınadı. (2022, 23 Temmuz). *Rodop Rüzgarı*. Erişim adresi: <https://www.rodopruzgari.com/haberler/30725-d%C4%B1%C5%9Fi%C5%9Fleri-s%C3%B6zc%C3%BCs%C3%BC-bilgi%C3%A7,%20yunanistan%E2%80%9>

Dragonas, T., & Frangoudaki, A. (2006). Educating the Muslim Minority in Western Thrace. *Islam and Christian-Muslim Relations*, 17(1), s. 21-41. doi:10.1080=09596410500399268

Encümen Heyetinin okula girişine sınırlandırma getirilmesi tepkiyle karşılandı. (2021, 16 Ekim). *Rodop Rüzgarı*. Erişim adresi: <https://www.rodopruzgari.com/haberler/29200-enc%C3%BCmen-heyetinin-okula-giri%C5%9Fine-s%C4%B1n%C4%B1rland%C4%B1rma-getirilmesi-tepkiyle-kar%C5%9F%C4%B1land%C4%B1.html>

Froy, F., & Pyne, L. (2011). *Ensuring Labour Market Success for Ethnic Minority and Immigrant Youth*. OECD Publishing. doi:http://dx.doi.org/10.1787/5kg8g2l0547b-en

Hammarberg, T. (2009). Human rights of minorities. Commissioner for Human Rights of the Council of Europe. *Commissioner for Human Rights of the Council of Europe*. Erişim adresi: <https://rm.coe.int/16806db821>

Hatipoğlu, M. M. (2005). *AB Üyesi Yunanistan'ın Etnik Dokusu İçinde Batı Trakya Türkleri Azınlığın Sorunlarına Tarihsel ve Güncel Yaklaşımlar*. Aydın: Türk Ocakları Aydın Şubesi.

Haydaroğlu, İ. (2006). Osmanlı Devleti'nde Yabancı Okullarda Denetim ve Cumhuriyet Dönemine Yansımaları. *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 25 (39), s.149-160.

Human Rights Watch. (1999). *Minority Education In Greece The Case Of Western Thrace Turks*. Erişim adresi: <https://www.hrw.org/reports/1999/greece/index.htm#TopOfPage>.

Hüseyinoğlu, A. (2013). *Minority Education in Western Thrace Under the 'Modern European Minority Policy' of Kostas Karamanlis (2004-2009)*. *Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi*, 2(2), s. 51-72.

Hüseyinoğlu, A. (2016). *Balkanlarda İslam'ın Dünü ve Bugünü: Yunanistan Örneği*. *Aorasya Etüdüleri*, 50 (2), s. 25-48.

İki dilli azınlık anaokulları talebi AP Dilekçeler Komitesi'nde görüşüldü. (2022, 11 Ocak). *Rodop Rüzgarı*. Erişim adresi: <https://www.rodopruzgari.com/haberler/29803-i-CC%87ki-dilli-az%C4%B1nl%C4%B1k-anaokullar%C4%B1-talebi-ap-dilek%C3%A7eler-komitesi%E2%80%99nde-g%C3%B6r%C3%BCl%C5%9F%C3%BCld%C3%BC.html>

Kalliga, D., Palaiologou, N., & Magos, K. (2022). *Minority Education in Greece*. *Journal of Language Teaching and Learning*, 12(1), s. 44-60. <https://jltl.com.tr/index.php/jltl/article/view/377> adresinden alındı

Kapatılan okullar için mücadele devam ediyor!.. (2021, 11 Ağustos). *Rodop Rüzgarı*. Erişim adresi: <https://www.rodopruzgari.com/haberler/28798-kapat%C4%B1lan-okullar-i%C3%A7in-m%C3%BCcadele-devam-ediyor.html>

Katsikas, S. (2012). *The Muslim Minority in Greek Historiography: A Distorted Story? . European History Quarterly*, 42(3), s. 444-467. doi: <https://doi.org/10.1177/0265691412448044>

Konstantinos, T., & Giorgos, M. (2019). *The Turkish language in education in Greece*. *Mercator European Research Centre on Multilingualism*. Erişim adresi: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED599941.pdf>.

Korkmaz, N. (2019). *Comparing Bulgarian and Greek Policies for the Integration of*

Turkish/Muslim Minorities: The Cold War Period. *Bilig*, (90), s. 21-41.

Koukounaras-Liagkis, M. (2013). Religious Education in Greek Public Schools in Western Thrace: Identifying Controversial Issues. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 4(11), s. 274-281. doi:10.5901/mjss.2013.v4n11p274.

Maligkoudi, C. & Mavrommatis, G. (2023): Exploring teachers' language attitudes in the context of a bilingual primary educational system: The case of the Greek-Turkish minority schools in Thrace, Greece, *Diaspora, Indigenous, and Minority Education*, DOI: 10.1080/15595692.2023.2212825

Lozan Sulh Muahedenamesinin Kabulüne Dair Kanunlar. (1923, 24 Temmuz). Erişim adresi:

https://www5.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc002/kanuntbmmc002/kanuntbmmc00200343.pdf

MEB. (2007a). Özel Öğretim Kurumları Kanunu. Erişim adresi: https://ookgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_04/13143234_1.5.5580.pdf

MEB. (2007b). MEB Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği. Erişim adresi: https://ookgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_08/03105058_OZEL_OYRETYM_KURUMLARI_YONETMELYYY_03.08.2022.pdf

Ogbu, J., & Simons, H. D. (1998). Voluntary and Involuntary Minorities: A Cultural-Ecological Theory of School Performance with Some Implications for Education. *Anthropology & Education Quarterly*, 29(2), s. 155-188.

Oran, B. (1995). Türk ve Yunan Azınlıkların Meslek Edinme ve Eğitim Sorunları. *Public and Private International Law Bulletin*, 15(1-2), s. 51-58.

Republic of Türkiye, (2022). *Turkish Minority of Western Thrace and the Turkish Community in the Dodecanese. Batı Trakya'daki Türk Azınlık ve Oniki Ada'daki Türk Toplumu*. mfa.gov.tr adresinden alındı.

Stephen, M. (1998). Perceptions: The Human Rights of The Turkish Minority in Western Thrace. *Journal of International Affairs*, 3 (4), 1-7 .

Şentürk, C. (2005). *Yunanistan'da Azınlık Eğitiminin Sorunları. Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu yayımları*. Erişim adresi: <http://www.abttf.org/images/raporlar-pdf/19022020142014-tr.pdf>.

Tahsin, İ. (2021, 13 Eylül). Ahmet Kara: "Azınlık Okullarımızı Kafanıza Göre Kapatamazsınız". *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/ahmet-kara-azinlik-okullarimizi-kafaniza-gore-kapatamazsiniz/>

Tahsin 1, İ. (2021, 11 Ağustos). Azınlık Okullarının Kapatılmasına Karşı Çıkıyor. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/azinlik-okullarinin-kapatilmasina-karsiciyor/>

Tahsin 2, İ. (2022, 27 Temmuz). Yunanistan İlkokullarımızı Kapatmak İçin Bahane Mi Arıyor? *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/yunanistan-ilkokullarimizi-kapatmak-icin-bahane-mi-ariyor/>

Tahsin 3, İ. (2021, 12 Ağustos). Batı Trakya'da Okulların Kapatılmasına İtiraz Etiler. *Birlik*

Gazetesi. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/bati-trakyada-okullarin-kapatilmasina-itiraz-ettiler/>

Tahsin 4, İ. (2022, 14 Aralık). Habip Oğlu: “Ülkemiz ‘Türk’ İsimli Derneklerimize İzin Vermiyor, Özerk İlkokullarımızı Kapatıyor”. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/habip-oglu-ulkemiz-turk-isimli-derneklerimize-izin-vermiyor-ozerk-ilkokullarimizi-kapatiyor/>

Tahsin 5, İ. (2020, 14 Ağustos). Medreseler Birer Azınlık Okuludur, İvedilikle Bu Yanlıştan Dönülmelidir. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/medreseler-birer-azinlik-okuludur-ivedilikle-bu-yanlistan-donulmelidir/>

Tahsin 6, İ. (2021, 02 Ağustos). Azınlık Eğitimini Yok Etme Politikalarından Bir An Önce Vazgeçilsin. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/azinlik-egitimini-yok-etme-politikalarindan-bir-an-once-vazgecilsin/>

Tahsin 7, İ. (2021, 30 Temmuz). Eğitim Özerkliğine Yeni Bir Yasayla Yeni Bir Darbe Daha. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/egitim-ozerkligine-yeni-bir-yasayla-yeni-bir-darbe-daha/>

Tahsin 8, İ. (2022, 12 Mayıs). Yunan Devletinin Engeline Rağmen Azınlık Eğitim Konusunda Geri Adım Atmıyor. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/yunan-devletinin-engeline-ragmen-azinlik-egitim-konusunda-geri-adim-atmiyor/>

Tahsin 9, İ. (2021, 22 Eylül). Eğitim Müdürünün Kararı Bir Faciadır. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/egitim-mudurunun-karari-bir-faciadir/>

Tahsin 10, İ. (2021, 24 Şubat). Bu Atamaları Kabul Etmemiz Mümkün Değildir. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/bu-atamaları-kabul-etmemiz-mumkun-degidir/>

Tahsin 11, İ. (2020, 24 Aralık). Haydaaaa!!! Medrese-I Hayriye'den Azınlık Gitti! Yerine Müslüman Geldi!. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/haydaaaa-medrese-i-hayriyeden-azinlik-gitti-yerine-musulman-geldi/>

Tahsin 12, İ. (2020, 29 Aralık). Medreseler Ne Oldu Da Azınlık Okulu Olmaktan Çıkarılmak İsteniyor? *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/medreseler-ne-oldu-da-azinlik-okulu-olmaktan-cikarilmak-isteniyo/>

Tahsin 13, İ. (2020, 30 Aralık). Medrese-I Hayriye'nin İsmi Önceki Şekliyle İade Edecek Misiniz? *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/medrese-i-hayriyenin-ismini-onceki-sekliyle-iade-edecek-misiniz/>

Tahsin 14, İ. (2020, 12 Ağustos). Şimdi De Türk Azınlık Çocuklarına İslam Dini'ni Yunanca Olarak Öğretecekler! *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/simdi-de-turk-azinlik-cocuklarına-islam-dinini-yunanca-olarak-ogretecekler/>

Tahsin 15, İ. (2020, 06 Mayıs). Azınlık Yunanistan'dan Bu Uygulamayı Talep Ediyor. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/azinlik-yunanistandan-bu-uygulamayı-talep-ediyor/>

Tahsin 16, İ. (2021, 20 Şubat). Türkçe-Yunanca Anaokulları Talep Ediyoruz. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/turkce-yunanca-anaokulları-talep-ediyoruz/>

Tahsin 17, İ. (2022, 07 Nisan). Yunanistan'dan Batı Trakya'da İki Dilli Türk Anaokullarının Kurulmasına İzin Verilmesini İstedi. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/yunanistandan-bati-trakyada-iki-dilli-turk-anaokullarinin-kurulmasına-izin-verilmesini-istedi/>

Tahsin 18, İ. (2022, 12 Ocak). Azınlığın Anaokulları Talebi AP Komitesi'nde Görüldü. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/azınlığın-anaokulları-talebi-ap-komitesinde-gorusuldu/>

Tahsin 19, İ. (2021, 25 Nisan). Lozan Nasıl Uygulanırmış Görün. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/lozan-nasil-uygulanirmis-gorun/>

Tahsin 20, İ. (2022, 14 Ekim). Sayın Başbakan Ve Bakan, Hangi Çağdaş Azınlık Eğitiminden Bahsediyorsunuz? İlhan Ahmet Ve Diğerleri, Nerelerdesiniz? *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/sayin-basbakan-ve-bakan-hangi-cagdas-azınlık-egitimden-bahsediyorsunuz-ilhan-ahmet-ve-digerleri-nerelerdesiniz/>

Tahsin 21, İ. (2022, 24 Temmuz). Türk Azınlığa Yönelik Eğitim Konusunda Yapılan Ayrımcılığı Rakamlarla Açıkladı. *Birlik Gazetesi*. Erişim adresi: <https://birlikgazetesi.org/turk-azınlığa-yönelik-egitim-konusunda-yapılan-ayrımcılığı-rakamlarla-acıkladi/>

TBMM, (1993). 5.10.1993 tarihli 1. Oturum. Erişim adresi: <https://www5.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d19/c040/b011/tbmm190400110320.pdf>.

United Nations. (1966). *Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme*. Erişim adresi: <https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/tr/content/117-medeni-ve-siyasi-haklara-iliskin-uluslararası-sozlesme/#:~:text=S%C3%B6zleşme%20Birle%C5%9Fmi%20Milletler%20Genel%20Kurulu,Mart%201976%20tarihinde%20y%C3%BCr%C3%BCrl%C3%BC%C4%9Fe%20girmi>.

United Nations. (1992). *Declaration on the Rights of Persons Belonging to National or Ethnic, Religious or Linguistic Minorities*. Erişim adresi: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Publications/GuideMinoritiesDeclarationen.pdf>.

Verhás, E. (2019). *The Turkish Minority in Western Thrace: The Long Struggle for Rights and Recognition*. Erişim adresi: https://minorityrights.org/wpcontent/uploads/2019/10/MRG_Rep_WThra_TK_Oct19_ONLINE.pdf.

Yalınkılıç, K., & Yağmur, K. (2014). Batı Trakya Türklerinin Anadillerine ve Kültürlerine Karşı Tutumları. *Bilig*, (70), s. 283-308.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Zachos, D. T., Papadimitriou, N. T., & Sideri, E. (2020). Minority Education in Greece: Thrace Muslim Teachers' Approaches and Views. *Preschool and Primary Education*, 8(2), s. 144–157. doi:<https://doi.org/10.12681/ppej.21897>